

STILLE TIJD

Thema: De periode van de koningen in Israël

- Probeer iedere dag specifiek tijd te maken voor een ontmoeting met Jezus Christus door het lezen en overdenken van zijn Woord.
- Bid, praat met Jezus en maak een paar korte aantekeningen in je map over deze bijbelgedeelten.
- Schrijf op wat je aanspreekt, wat je opvalt, wat je mooi of moeilijk vindt of wat je duidelijk wordt.

- Dag 1 1 Samuël 8:1-22.
Israël wijst God als Koning af door om een koning te vragen.
- Dag 2 1 Samuël 12:1-25.
De afscheidsrede van Samuël als rechter van Israël.
- Dag 3 1 Kronieken 17:1-14.
Gods verbondsbelofte aan David.
- Dag 4 2 Samuël 11:1-12:25.
Koning David (1011-971 v.Chr.): zonde en vergeving.
- Dag 5 2 Kronieken 20:1-23.
Koning Josafat (870-846 v.Chr.): mag toezien hoe God overwint.
- Dag 6^{BS} 2 Kronieken 26:1-23.
Koning Uzziah (768-750 v.Chr.): een goed begin, maar slecht einde.
- Dag 7 2 Koningen 17:1-34.
Het einde van het noordelijke koninkrijk van Israël (722-721 v.Chr.).
- Dag 8^{BS} 2 Kronieken 33:1-20.
Koning Manasse (685-641 v.Chr.): een slecht begin, maar goed einde.
- Dag 9 2 Koningen 23:1-25.
Koning Josia (638-608 v.Chr.): maatregelen tegen de afgodendienst.
- Dag 10 2 Koningen 24:1-25:26.
Het einde van het zuidelijke koninkrijk van Juda (605-586 v.Chr.).
- Denk na over 1 Kronieken 28:9. Een mogelijk gebed voor leiders in de wereld, van je overheid, van je kerk of geestelijke vereniging en voor jezelf.
 - Bid deze week dit gebed voor bepaalde leiders.
 - Bid elke dag voor iemand of iets specifiek en zie uit naar wat God doet (Psalm 5:4).

STUDIE

Thema: Derde rode draad: De theocratie

Lees studie 11 goed door voor de volgende bijeenkomst. Heb je er vragen over, schrijf ze op en mail ze naar je kringleider, dan gaan wij samen op zoek naar de antwoorden.

BIJBELSTUDIE

Thema: Vergelijking tussen twee koningen

Als je wilt, kun je alvast de bijbelstudie voor de komende bijeenkomst voorbereiden door het bijbelgedeelte een keer te lezen.

Gebruik hierbij de '5 stappen-methode' voor bijbelstudie. De bijbelgedeelten zijn: **2 Kronieken 26:1-23**
2 Kronieken 33:1-20.

MEMORISATIE

Motivatie.

Jezus kende bijbelgedeelten uit zijn hoofd (Lucas 4:4-13). Jij ook?

Leer het onderstaande vers uit je hoofd of leer dat vers uit de vertaling die jouw voorkeur heeft.

DE THEOCRATIE

Handelingen 13:22b

In David, de zoon van Isai,
heb Ik een man naar mijn hart gevonden,
die geheel naar mijn wil zal handelen.

Handelingen 13:22b (NBV)

11. Derde rode draad: De theocratie

'Theocratie' betekent *de heerschappij van God over zijn volk door middel van aardse dienaren*. Eerst d.m.v. de profeten, bv. de profeet en wetgever, Mozes (1527–1407 v.Chr.) (40 jaar), door de militaire leider en rechter, Jozua (1497–1387 v.Chr.) (20 jaar), door de rechters (1387–1060 v.Chr.) (327 jaar) en door de priesters, bv. Samuël (1060–1032 v.Chr.). Daarna d.m.v. de koningen, bv. Saul (1032–1011 v.Chr.), David (1011–971 v.Chr.) en Salomo (971–931 v.Chr.). Na de splitsing van het koninkrijk heerste God d.m.v. de koningen van het zuidelijke koninkrijk, Juda (930–587 v.Chr.). Deze theocratie in het Oude Testament was een 'schaduw' van Gods 'werkelijke' Koninkrijk in het Nieuwe Testament d.m.v. de Profeet, Priester, Rechter en Koning, Jezus Christus.

A. Het boek Rechters (of Richteren)

1. Twee soorten rechters in het Oude Testament

In het Oude Testament waren er twee soorten 'rechters'. Er waren rechters die alle juridische zaken in het land moesten beoordelen (Deuteronomium 16:18-20). En er waren regerende rechters (richteren) die God tijdelijk aanstelde in de periode tussen Jozua en de koningen om Israël door machtige daden van verlossing terug te leiden naar hun enige Koning, God Zelf (het boek Rechters). Het thema van het boek is de strijd van God om zijn volk onder zijn koninklijk gezag te brengen, zodat ze Hem zouden dienen. God moest hen elke keer weer disciplineren en corrigeren, omdat ze zich weer inlieten met heidense praktijken waardoor ze in geestelijk en moreel verval raakten. Het boek Rechters toont Gods plan, het verval van Israël en Gods trouw.

2. Gods plan: Gods volk zal een theocratie zijn

In de tijd van de rechters leefde Israël in vrijheid en voorspoed in het Beloofde Land. God Zelf was de Koning van Israël. De ark was het zichtbare symbool van Gods tegenwoordigheid in het midden van zijn volk. Het was Gods eeuwige plan en bedoeling dat Hijzelf Koning zou zijn van zijn volk. Daarom benoemde Hij geen opvolger voor Jozua, maar gaf enkel tijdelijke rechters aan Israël, wanneer het volk weer afgedwaald was, om hen terug te leiden naar hun enige Koning, God Zelf (Richteren 8:22-23)! God wilde dat zijn volk Hem als Heer en enige Koning zou erkennen! Een pure theocratie! Maar keer op keer werd duidelijk dat Israël niet geestelijk genoeg was om onder een pure theocratie te leven (1 Samuël 8:7b-9). Daarom liet God uiteindelijk de instelling van het erfelijke koningschap in Israël toe. God veranderde zijn eeuwige plan niet, maar Hij veranderde wel zijn handelwijze in de uitvoering van zijn plan! Deze verandering van Gods woorden en handelwijze in de uitvoering van zijn eeuwige plan wordt ook wel 'Gods berouw' genoemd (vgl. Jeremia 18:1-12). Gods berouw was om mensen tot bekering te

brengen en zo zijn eeuwige plan toch volkomen uit te voeren, al ging dat op een andere manier.

3. Het proces van geestelijk en moreel verval

Israël verviel steeds weer in geestelijke en morele afgoderij. Het boek Rechters toont aan hoe dit in zijn werk ging: Het begon met ongehoorzaamheid aan God – Israël had de overgebleven heidense volken in het Beloofde Land niet uitgeroeid (Deuteronomium 7:1-6) en luisterde niet naar de waarschuwing van Jozua (Jozua 23:1-14). Vervolgens sloot Israël compromissen met de heidense volken (Rechters 3:5-7). Ze namen veel van de Kanaänitische godsdienst en cultuur over (Deuteronomium 18:9-14). Onder invloed van hun afgoderij verloor Israël God steeds meer uit het oog (Rechters 8:27; 11:31,34). Het gevolg was dat er steeds meer onenigheid tussen de stammen van Israël ontstond. Tenslotte ging iedereen handelen naar eigen inzicht (Rechters 17:6; 21:25) en kwamen ze in diepe problemen.

4. De onwankelbare trouw van God

Een opvallend kenmerk van het boek Rechters is Israëls terugkerende ontrouw aan Gods verbond, terwijl het iedere keer weer werd beantwoord met Gods trouw! Israël moest in deze periode leren beseffen en erkennen dat ze hun goddelijke roeping niet konden realiseren zonder God, zonder de Messiaanse Koning, de Verlosser. Telkens wanneer Israël in hun benauwdheid, waar ze door eigen toedoen in terechtgekomen waren, God aanriep, bracht God een rechter die hen verlostte uit de macht van hun vijanden (Rechters 2:16-19). God deed dat keer op keer. Omdat God de God van het verbond is, liet Hij zijn volk niet los. God liet hen niet los omdat Hij nog een hoger doel voor Israël had, namelijk de komst van de Messias Koning en de vervulling van zijn verbond voor alle volken op aarde! God liet zijn eeuwige plan niet los!

B. De boeken Samuël

1. Samuël: rechter, priester en profeet

Aan het einde van de periode van de rechters zat Israël op geestelijk en moreel gebied aan de grond. Tenslotte gaf God aan Israël de laatste rechter: de priester en profeet Samuël. Vanaf de tijd van Samuël werden profeten een regelmatig verschijnend fenomeen in Israël. In de tijd van Samuël werd het erfelijke koningschap ingesteld – een voorbereiding voor de komst van de Messias Koning. Samuël ontving als profeet regelmatig openbaringen van God (1 Samuël 3:10,19-21), die hij aan het volk (1 Samuël 4:1) en aan de koning (1 Samuël 15:1) doorgaf. Hij zalfde koning Saul en koning David (1 Samuël 10:1; 16:13) en in antwoord op zijn gebed verrichtte God wonderen (1 Samuël 7:9-10; 12:18). De taak van Samuël en andere profeten in de tijd van de koningen was om de wil van God aan de hoogste ambtenaren bekend te maken (2 Samuël 7 en 12) en om eigenwijze acties van de koningen tegen te gaan (1 Samuël 15:17-23).

2. Het theocratische koninkrijk onder koning Saul

Het doel van de boeken van Samuël is om het ontstaan van het koningschap in Israël te beschrijven. Het beschrijft de goddelijke geschiedenis van het ontstaan van het echte theocratische koningschap in Israël, een koningschap zoals God het wilde. Het theocratische koningschap was de regelrechte regering van de hemelse God Zelf door middel van aardse koningen. De profeet Samuël werd de voorloper van dit theocratische koningschap. In het begin verzetten Samuël zich tegen het verlangen van Israël om een koning te hebben omdat de motieven van het volk verkeerd waren. Maar omdat God daartoe de opdracht gaf, zalfde hij toch de eerste koning van Israël, Saul. Koning Saul liet echter zien dat hij geen ware theocratische koning was zoals God dat verlangde en zoals Samuël dat in gedachten had. Hoewel de Israëlieten kregen wat zij hadden gewild, werden zij samen met hun koning Saul gestraft. De nadruk van 1 Samuël ligt dan ook op de mislukking van het theocratische koningschap van koning Saul.

3. Het theocratische koningschap onder koning David

Gods doel, een theocratisch koningschap, mocht en kon niet falen. Daarom beschrijft het boek 1 Samuël ook de geschiedenis van David, een man naar Gods hart (1 Samuël 13:14). God koos hem uit om de ware theocratische koning van Israël te zijn. Hij was een 'type' van de ware theocratische Koning van het hele universum, de Messias Jezus Christus (vgl. Ezechiël 37:24-27). Zijn taak was om het land Kanaän, dat God de Israëlieten gegeven had (Genesis 15:18-19), helemaal in bezit te nemen. Jozua had het land niet helemaal in bezit kunnen nemen (Jozua 15:63; 16:10; 18:2-3). Onder koning Davids zoon Salomo bereikte het koninkrijk van Israël haar grootste grondgebied (1 Koningen 4:20-5:1). De theocratische koning David zag zichzelf slechts als een dienaar van God. Hij raadpleegde God, de echte Koning, bij iedere oorlog en hij bracht de ark van het verbond, welke Gods aanwezigheid in Israël symboliseerde, weer terug naar Jeruzalem. Hij was een rechtvaardige koning en handhaafde recht en gerechtigheid onder het gehele volk (2 Samuël 8:15). Hij was nederig en onderwierp zich aan de woorden van God zoals gesproken door de profeten. Toch laat 2 Samuël 11-12 zien dat ook koning David de fout in ging. Hij pleegde overspel en moord. Dit bewees dat de ideale theocratie, de directe heerschappij van God door aardse koningen, niet volledig waargemaakt kon worden door zondige en zwakke mensen. Dit bereidde Israël en alle andere mensen op aarde erop voor dat de komst van de enige echte theocratische Koning, de Messias Jezus Christus, nodig was!

4. De Messias, Jezus Christus, in de boeken van Samuël

Al in de tijd van Samuël en David (1000 v.Chr.) werd geprofeteerd dat de Messias, m.b.t. zijn menselijke natuur, zou afstammen van het huis van David, en m.b.t. zijn goddelijke natuur, in een unieke Vader-Zoon relatie tot God zou staan; en dat *zijn* Koninkrijk eeuwig zou duren

(2 Samuël 7:11-16). Deze profetie werd om te beginnen vervuld in Davids zoon, koning Salomo. Maar zoals 1 Kronieken 17:11-14 nog duidelijker aantoonde, werd deze profetie volledig vervuld in de Messias (vgl. Jesaja 9:5-6 NBG). In 2 Samuël 23:1-7 (SV,HB) profeteerde David dat de Messias de rechtvaardige Heerser zou zijn, die verlossing (heil) zou doen uitspruiten voor hen die God zouden vrezen en veroordeling voor hen die God niet zouden vrezen. David legde in 2 Samuël 23:5 een verband tussen de belofte die God aan hem maakte in 2 Samuël 7:11-16 en de Messias.

C. De boeken Koningen

1. Geschiedenis: voorbeelden met waarschuwingen

De koningen regeerden onder Gods leiding. Hun taak was om Gods volk met recht en gerechtigheid te regeren, d.w.z. in overeenstemming met Gods woorden. Ze moesten vooral afgoderij en corruptie bestrijden. Het doel van deze boeken over de koningen was om hun geschiedenis in het licht van de profeten te beschrijven. De geschiedenis in de boeken Koningen is dus geschreven vanuit een profetisch gezichtspunt! De boeken Koningen (en Kronieken) zijn voorbeelden met waarschuwingen. Ze waarschuwen mensen om hun hart niet op de verkeerde dingen te zetten (1 Korintiërs 10:6,11). Ze waarschuwen om God niet uit hun hart of leven te zetten, maar te luisteren naar de woorden van God, gesproken door de profeten!

2. De koningen hadden profeten en priesters nodig

De taken van de profeten laten zien dat de koningen niet over absolute macht beschikten, zoals de koningen van de andere volken. Elke koning stond direct onder de heerschappij van God d.m.v. de bediening van de profeten. De profeten spraken onder inspiratie van Gods Geest. Hun taak was om Gods wil aan de koningen, de priesters en het volk te openbaren. Ze spraken met Gods gezag. Ze waren onmisbaar in hun taak om de koningen te helpen op het rechte pad te blijven en om Gods verlossingsplan aan de koningen en het volk bekend te maken. De profeten hadden dus een heel belangrijke rol in de geschiedenisboeken! Grote profeten waren Elia (874-845 v.Chr.), Elisa (874-797 v.Chr.), Jesaja (740-680 v.Chr.) en Jeremia (627-586 v.Chr.). Naast de profeten hadden de koningen ook priesters nodig. De priesters dienden God in de tempel en aanbaden Hem. Met Gods gezag leerden zij de koningen en Gods volk hoe ze God moesten aanbidden en dienen.

3. De geschiedenis in de boeken is een profetie

De geschiedenis in de boeken Koningen is een profetie, niet alleen door de woorden die de profeten spraken, maar ook door de gebeurtenissen die plaatsvonden met de mensen en het volk Israël. De geschiedenisboeken maken opnieuw duidelijk dat zondige mensen een Verlosser nodig hebben; dat ze een zondeloze en absolute volmaakte Profeet, Priester en Koning nodig hebben! De boeken bewijzen dat de ideale theocratie, namelijk de directe heer-

schappij van God over zijn volk door middel van aardse koningen, profeten en priesters *niet* gerealiseerd kon worden door mensen die zwak en zondig waren. Er waren ook valse profeten, verdorven priesters en slechte koningen in Israël (Jeremia 5:30-31; 6:13-15; 14:14; 23:1-2); (vgl. Jesaja 3:12-15; Jeremia 2:8; 27:9-10; 32:32-35) (*Lees* Jeremia 23:9-40). Om die reden zijn de boeken profetisch: ze wijzen namelijk vooruit naar de noodzaak van de komst van de Messias, Jezus Christus, die zondeloos en volmaakt zou zijn en die de enige Profeet, enige Hogepriester en enige Koning van zijn volk op aarde zou worden.

D. De boeken Kronieken

1. Het verbond met Abraham en David bereikt zijn hoogtepunt in de theocratie

De schrijver van de boeken Kronieken beschouwt de geschiedenis van Israël vanuit een uniek gezichtspunt, die niet in de andere bijbelboeken voorkomt. *Niet* de geschiedenis van de koningen, het volk Israël en de tempel staan centraal in de boeken Kronieken, maar het verbond dat God met Abraham, Isaak en Jakob gesloten heeft! Het genadeverbond en *niet* de wet die later toegevoegd werd aan het verbond staat centraal en bepaalt de relatie tussen God en Israël!

Koning David wordt beschouwd als degene in wie Gods verbondsbelofte aan Abraham, Isaak en Jakob, voortgezet werd (*Lees* 1 Kronieken 28:4). De schrijver van de boeken Kronieken beschouwt de verkiezing van David duidelijk in het licht van de Messiaanse verwachting. Koning David is een 'type' (symbool) van de komende Messias-Koning, de persoon met karakteristieke kenmerken die later in de geschiedenis de werkelijke Koning van zijn volk zou zijn. Het verbond met koning David zal zijn hoogtepunt en vervulling bereiken in de Messias-Koning (1 Kronieken 17:10-14): "Dit zegt de HEER van de hemelse machten: Ik heb je achter de kudde vandaan gehaald om mijn volk, Israël, te leiden. Wanneer je leven voorbij is en je met je voorouders verenigd wordt, zal Ik je laten opvolgen door Een van je nakomelingen en Hem een bestendig koningschap schenken (vgl. Matteüs 28:18). Hij zal voor Mij een huis bouwen (vgl. Matteüs 16:18) en Ik zal er voor zorgen dat zijn troon nooit wankelt. Ik zal een Vader voor Hem zijn en Hij voor mij een Zoon (vgl. Matteüs 3:17), en Ik zal Hem nooit mijn gunst ontnemen zoals je voorganger. Ik zal Hem voor eeuwig aanstellen in mijn huis en in mijn Koninkrijk, en zijn troon zal nooit wankelen". De schrijver stelt de geschiedenis van Israël voor als een theocratie, die in de toekomst zichtbaar zal worden op een veel hoger en uitgebreider plan. Het zal los staan van de ceremoniële en burgerlijke wet van Israël! Het verbond met Abraham culmineert in Gods Koningschap over alle volken (1 Kronieken 16:14-16,22,24,28,31)!

2. De theocratie is de essentie van Israëls geschiedenis

De schrijver van de boeken Kronieken beschouwt de theocratie als dat waar het om draait in de geschiedenis van Israël. God regeert d.m.v. de profeten, de priesters en

de koningen. God wordt beschouwd als de werkelijke Koning van Israël. Daarom zegt de schrijver dat koning Salomo zit op 'Gods troon' en regeert als koning 'in de naam van de HEER' (2 Kronieken 9:8). Juda, het zuidelijke koninkrijk dat God trouw was in de tijd van David en Salomo wordt 'het koningschap van de HEER' genoemd (2 Kronieken 13:8). Het boek spreekt over 'Gods land' (2 Kronieken 6:27), 'Gods steden' (1 Kronieken 19:13), 'Gods leger' (2 Kronieken 14:12) en "God die de strijd voert" (1 Kronieken 5:22; 2 Kronieken 32:8). De schrijver van de boeken Kronieken benadrukt ook de daden van bepaalde koningen van Juda om de godsdienst zuiver te houden. Het godsdienstige leven van Israël was namelijk de uiterlijke vorm van de theocratie (vgl. Ezechiël 40-48). Koning David herorganiseerde bijvoorbeeld de priesterstam van Levi en ontwikkelde de tempeldienst en koning Salomo bouwde de tempel.

3. De theocratie vindt haar uiteindelijke vervulling niet in het koninkrijk van David en Salomo maar in het koninkrijk van de Messias, Jezus Christus!

Alles in de geschiedenis van Israël leidt in eerste instantie naar de verkiezing van koning David en Jeruzalem. De boeken Kronieken gaan vooral over het zuidelijke koninkrijk Juda, David en Jeruzalem. Het noordelijke koninkrijk Israël had zichzelf buiten de theocratie geplaatst door de slechte koning Jerobeam en zijn afgoderij te volgen. Het had Gods verbond verbroken en werd daarom niet meer opgenomen in de beschrijving van Gods geschiedenis met zijn verbondsvolk. Daarom wordt het zuidelijke koninkrijk Juda dikwijls 'Israël' – in de betekenis van 'Gods verbondsvolk' – genoemd (2 Kronieken 12:1,6; 15:17; 23:2; 24:16; 28:23). Gods belofte aan koning David in 1 Kronieken 17:11-14 wordt als een 'verbond' dat God met David maakte beschouwd (2 Kronieken 6:16; 7:18; Psalm 132:11-12; 89:4-5). En dit verbond wordt in het licht van de komende Messias beschouwd (vgl. 2 Samuël 7:11-16 met 1 Kronieken 17:10-14). De schrijver veranderde de verwijzingen naar de zoon van David, Salomo, in het boek van Samuël in verwijzingen naar de komende Messias-Koning in het boek 1 Kronieken (vgl. Micha 5:1)! De door God geïnspireerde schrijver van deze boeken wierp zo meer licht op de toekomst van de theocratie! Hij maakte bekend dat de theocratie zijn uiteindelijke vervulling niet zal vinden in het koninkrijk van David en Salomo (Israël), maar in het eeuwige Koninkrijk van de Messias Jezus Christus! De schrijver van het boek Kronieken was vol verwachting naar de komende Messias-Koning!

Hoewel de koningen na David faalden om de theocratie te realiseren, zal de komende Messias-Koning niet falen om de ware theocratie tot stand te brengen. Jezus Christus zei, "De tijd is aangebroken, het Koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws" (Marcus 1:14-15)! Met de eerste komst van Jezus Christus begon de vervulling van het Koninkrijk (koningschap) van God (Matteüs 12:28)!